

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] sit virtus cardinalis? 11

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

uar ad aggrrediendum, vel in quantum tristitia est causa iræ, vt supra dictum * est; vel in quantum aliquis exponit se periculo, vt tristitiam fugiat. Similiter etiam concupiscentia secundum propriam rationem tendit in bonum delectabile, cui per se repugnat aggressio periculorum. Sed per accidens quandoque coadiuuat ad aggrrediendum, in quantum scilicet aliquis vult potius in pericula incidere, quam delectabili carere. Et ideo Philosophus * dicit in tertio Ethicorum, quod inter fortitudines, quæ sunt ex passione, naturalissima esse videtur, quæ est per iram, & accipiens electionem, & cuius gratia (scilicet debitum finem) fortitudo sit vera.

ARTIC. XI.

Verum fortitudo sit virtus Cardinalis?

AD vndecimum sic proceditur. Videtur, quod fortitudo non sit virtus cardinalis. Ira enim, vt dictum est *, maximam affinitatem habet ad fortitudinem. Sed ira non ponitur passio principalis, nec etiã audacia, quæ ad fortitudinem pertinet. Ergo nec fortitudo debet poni virtus cardinalis.

¶ 2 Præterea, Virtus ordinatur ad bonum. Sed fortitudo non directe ordinatur ad bonum, sed magis ad malum, scilicet ad sustinendum pericula & labores, vt Tullius dicit. Ergo fortitudo non est virtus cardinalis.

¶ 3 Præterea, Virtus cardinalis est circa ea, in quibus præcipue versatur vita humana, sicut ostium in cardine vertitur. Sed fortitudo est circa pericula mortis, quæ raro occurrunt in vita humana. Ergo fortitudo non debet poni virtus cardinalis, siue principalis. SED contra est, quod Greg. 22 * Moral. & Ambros. super † Luc. & August. in libro * de moribus Ecclesiarum, numerant fortitudinem inter quatuor virtutes cardinales, siue principales.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, virtutes cardinales, siue principales dicuntur, quæ præcipue sibi vendicant id quod pertinet cõmuniter

ad

1. 2. q. 47
a. 1. et 3.e. 8. a me
dio, 10. 5.627
inf 9. 141

a. 7. et 1.

2. qu. 68.

a. 2. et 3.

¶ 9. 66.

a. 2. et 4.

cor. ¶ 3.

d. 33. q. 2

a. 1. q. 3.

¶ 4. ¶

vir. q. 1.

a. 12. ad

25. et 26.

¶ qu. 5.

art. 2.

* a. præ.

* cap. 1.

† Ambr.

li. 3. in c.

beati pau

peret, 10-

mo 5.

* c. 15. ¶

22. 10. 1.

1. 2. q. 61.

a. 3. ¶ 4.

ad virtutes. Inter alias autem communes virtutis conditiones vna ponitur, firmiter operari, vt patet in 2.* *6.4. 10.5.*
 Ethic. Laudem autem firmitatis potiffimè sibi vendicat fortitudo. Tanto enim magis laudatur, qui firmiter stat, quanto habet grauius impellens ad cadendum, vel ad retrocedendum. Impellit autem hominem ad discedendum ab eo, quod est secundum rationem, & bonum delectans, & malum affligens: sed grauius impellit dolor corporis, quàm voluptas. Dicit enim Aug. * in lib. 83. quæst. Nemo est qui non magis fugiat dolorem, quàm appetat voluptatem: quandoquidem videmus etiam immanissimas bestias à maximis voluptatibus exterreri dolorum metu. Et inter dolores animi, & pericula, maxime timentur ea quæ ducunt ad mortem: contra quæ firmiter stat fortis. Vnde fortitudo est virtus cardinalis.

9.36. ante med. 10.4.

Ad primum ergo dicendum, quòd audacia, & ira non cooperantur fortitudini ad actum eius, qui est sustinere; in quo præcipue commendatur firmitas eius. Per hunc enim actum fortis cohibet timorem, qui est passio principalis, vt supra dictum * est. *1.2.9.25. at.4.*

Ad secundum dicendum, quòd virtus ordinatur ad bonum rationis, quod conseruari oportet contra impulsus malorum, Fortitudo autem ordinatur ad mala corporalia, sicut ad contraria, quibus resistit; ad bonum autem rationis, sicut ad finem, quem intendit conseruare.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis pericula mortis rarò immineant; tamen occasiones illorum periculorum frequenter occurrunt: dum scilicet homini aduersarij morrales suscitantur, propter iusticiam quam sequitur, & etiam propter alia bona quæ facit.

ARTIC. XII.

628
ca 35. in princ. c. 28 10.1
 Vtrum fortitudo præcellat inter omnes alias virtutes?

AD duodecimum sic proceditur. Videtur, quòd fortitudo præcellat inter omnes alias virtutes. Dicit enim Ambrosius * in primo de Ofi. Est fortitudo velut cæteris excellior.

C 3. ¶ 2 Præ-